

Basisgeneratie in Nijmegen onder de Waal

Inleiding

De huisvesting van scholen is in Nijmegen sinds de doordecentralisatie van ... geen gemeentelijke taak meer, maar overgedragen aan de schoolbesturen.

Omdat in die doordecentralisatie is vastgelegd dat de gemeente verplicht is scholen die de besturen willen sluiten/afstoten terug te kopen (tegen de WOZ-waarde?) hebben veranderingen in het schoolhuisvesting toch relevantie voor de gemeente. Als de aankoopprijs niet in een nieuwe exploitatie kan worden terugverdiend legt de gemeente geld bij op zo'n terugkoop. Om nadelige financiële effecten voor de gemeente te voorkomen hebben schoolbesturen en gemeente afgesproken dat de terug te kopen scholen moeten bestaan uit een "evenwichtige mix" van aantrekkelijke en onaantrekkelijke locaties.

Om een beeld te krijgen van wat de gemeente daarin kan verwachten is het goed een idee te hebben welke scholen/in welke wijken scholen de komende jaren mogelijk gesloten gaan worden. Daarbij zijn verschillende gegevens van belang:

- In welke wijken/stadsdelen is een terugloop van het aantal kinderen in de basisgeneratie te verwachten?
- Hoe is de situatie van de scholen op dit moment?
- Hoe groot is het leerlingaantal, ligt dat al op of onder de opheffingsgrens van ... ?
Een te laag aantal leerlingen hoeft niet direct te betekenen dat een school gesloten wordt. Schoolbesturen kunnen hier eigen afwegingen in maken en bv een school met te weinig leerlingen "compenseren" door een andere school met een leerlingaantal dat ruim boven de opheffingsgrens ligt.
- Zijn er andere, aanvullende of juist vergelijkbare, scholen in de directe omgeving?
- Hoe is het gesteld met de populariteit van scholen, is een school geliefd bij ouders en kinderen in de omgeving, richt de school zich op een specifieke doelgroep?
- Hoe is de situatie van de schoolgebouwen op dit moment?
- Voldoen de bouwkundige kenmerken van het gebouw aan de huidige pedagogische inzichten?
- Wordt de onderwijsfunctie van een gebouw gecombineerd met andere invullingen (bv kinderopvang)
- Hoe zijn de exploitatiemogelijkheden van de schoollocaties die mogelijk vrijkomen?

In deze notitie gaan we in op de eerste van deze vragen: ontwikkeling van de basisgeneratie. We beperken ons daarbij tot het gebied van Nijmegen ten zuiden van de Waal. In Nijmegen-Noord doet de terugkoopkwestie, gezien de daar nog stijgende leerlingaantallen, voorlopig niet voor.

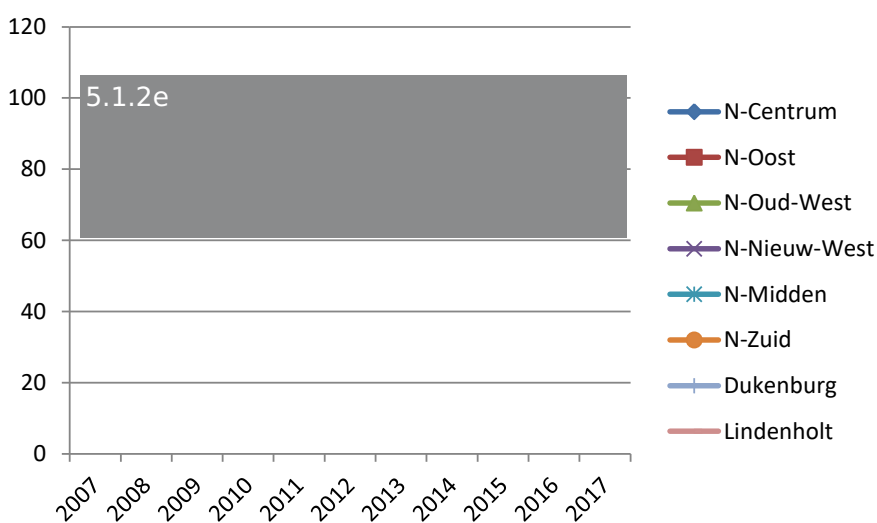
Terugblik: ontwikkeling basisgeneratie laatste 10 jaar

Sinds 2007 is het aantal kinderen in de basisgeneratie (4-11 jarigen +30% van de 12-jarigen) in Nijmegen ten zuiden van de Waal gedaald van bijna 12.000 tot ruim 10.500. Die daling vond vooral plaats in de jaren tussen 2007-2013, sindsdien is het cijfer redelijk stabiel.

	BG
2005	12414
2006	12165
2007	11976
2008	11705
2009	11394
2010	11163
2011	10887
2012	10731
2013	10541
2014	10532
2015	10537
2016	10541
2017	10501

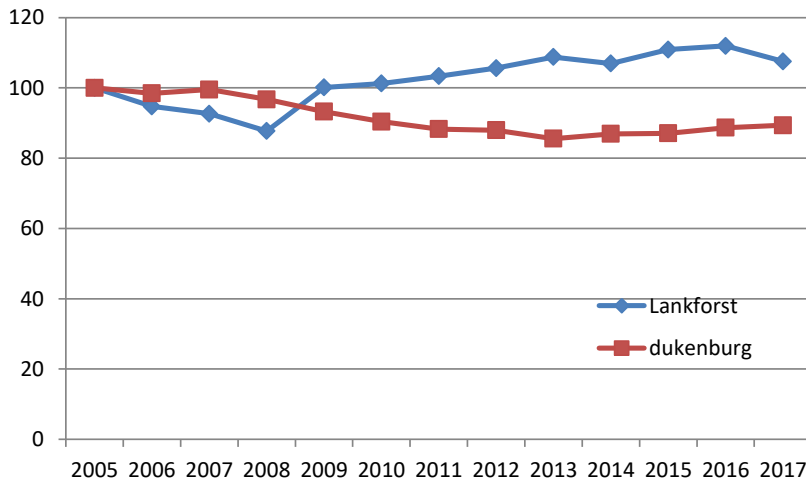
Figuur 1 Aantal kinderen in basisgeneratie, Nijmegen ten zuiden van de Waal, bron: BRP

Tussen de stadsdelen zijn de ervaringen licht wisselend: in Centrum en Lindenholt blijft het aantal kinderen in de basisgeneratie wat teruglopen, in Nijmegen-zuid is er een klein herstel te zien.

Figuur 2 Ontwikkeling basisgeneratie per stadsdeel (2007=100), bron BRP

Binnen de stadsdelen kunnen de ervaringen van wijk tot wijk nog sterker uiteenlopen: in onderstaande figuur is te zien hoe het aantal kinderen in Dukenburg varieerde vergeleken met het aantal kinderen specifiek in de wijk Lankforst. Daar is, zonder aanwijsbare reden, het aantal kinderen in de basisgeneratie gestegen, terwijl het in Dukenburg als geheel juist daalde.

Figuur 3 Ontwikkeling basisgeneratie (2005=100), bron:BRP

De ontwikkeling van de basisgeneratie is wanneer je op laag schaalniveau kijkt lang niet altijd logisch, en kan flinke schommelingen vertonen.

Vooruitblik: ontwikkeling basisgeneratie 2015-2025

In de Demografische Verkenning 2015 is een vooruitberekening van de Nijmeegse bevolking (in twee scenario's) gemaakt. Daarbij is ook aandacht voor leeftijdsopbouw en stadsdeel. Voor de ontwikkeling van het aantal kinderen in de basisgeneratie komt daar het volgende beeld uit:

- In totaliteit neemt het aantal kinderen in de basisgeneratie in Nijmegen ten zuiden van de Waal nog af met zo'n 500, tot ongeveer 10.000
- In de stadsdelen Centrum, Oud-Oost, Dukenburg en Lindenholt is een terugloop van het aantal kinderen in de basisgeneratie van rond de 10% berekend
- In Nieuw-West wordt juist een stijging van het aantal kinderen voorzien. Dit is het gevolg van de plannen voor het Waalfront. Het tempo en de invulling van de woningbouw daar zal van invloed zijn op de omvang van de toename van de basisgeneratie in Oud-West
- In de overige stadsdelen blijft het aantal kinderen redelijk stabiel.

	2015 <i>werkelijk</i>	2025 <i>prog DV15</i>
N-Centrum	159	125
N-Oost	1800	1650
N-Oud-West	878	1100
N-Nieuw-West	1269	1200
N-Midden	1412	1450
N-Zuid	1690	1650
Dukenburg	1865	1650
Lindenholt	1421	1250

Figuur 4 Aantal kinderen in basisgeneratie, bron: BRP en Demografische Verkenning 2015

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	1, 2